

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 19 lutego 2025 r.,

w sprawie D. S.

skazanego art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. i in.

kasacji wniesionej przez obrońcę od wyroku

Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 10 lipca 2024 r., sygn. akt II AKa 184/24

zmieniającego

wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z 25 marca 2024 r. sygn. akt III K 54/23

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze wyrokiem z 25 marca 2024 r., sygn. akt III K 54/23 uznał D. S. winnym tego, że w dniu 18 grudnia 2022 r. w B. po uprzednim użyciu gazu pieprzowego wobec D. Z. zadał mu co najmniej dwa ciosy nożem tj. jeden w część potyliczną głowy, a drugi w okolice kręgosłupa lędźwiowego, czym usiłował spowodować u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu, godząc się ze spowodowaniem takiego skutku, który to skutek jednak finalnie nie wystąpił, m.in. wskutek ucieczki i obrony przez pokrzywdzonego, a ww. ciosy skutkowały

obrażeniami ciała pokrzywdzonego w postaci rany ciętej o długości 5 cm powłok głowy w okolicy potylicznej oraz rany klutej pośladka prawego o długości 3,5 cm i głębokości 3-4 cm z uszkodzeniem mięśni pośladka, powodując naruszenie czynności narządów ciała na okres poniżej siedmiu dni, czym działał na szkodę D. Z. , tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności. W pkt. II. uznał oskarżonego D. S. winnym popełnienia czynu opisanego w pkt. II części wstępnej wyroku, stanowiącego przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. W pkt. III uznał oskarżonego D. S. winnym popełnienia czynów, opisanych w pkt. III i VII części wstępnej wyroku, przy czym ustalił, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw oraz, że oskarżony dopuścił się ich, będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z 8 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K 162/17 za czyny z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, którą odbył w ramach wyroku łącznego wydanego przez Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze dnia 10 grudnia 2018 r. o sygn. III K 124/18, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 marca 2019 r. o sygn. akt II AKa 54/19, którymi wymierzono oskarżonemu karę 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył on w okresie od 11 marca 2018 r. do 30 października 2021r. tj. przestępstw z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. W pkt. IV uznał oskarżonego D. S. winnym popełnienia czynów, opisanych w pkt. V i VI części wstępnej wyroku, uznając, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw tj. przestępstw z art. 244 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. W pkt. V uniewinnił oskarżonego D. S. od popełnienia czynu opisanego w pkt. IV części wstępnej wyroku. Na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. orzeczone w pkt. I-IV części dyspozytywnej wyroku kary pozbawienia wolności połączył i orzekł wobec D. S. karę łączną 4 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art.

46 § 1 k.k. orzekł wobec D. S. w zakresie czynu opisanego w pkt. I części wstępnej wyroku obowiązek zapłaty na rzecz pokrzywdzonego D. Z. kwoty 1000 zł tytułem zadośćuczynienia mu za doznaną przestępstwem krzywdę. Natomiast w zakresie czynu opisanego w pkt. III części wstępnej obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej E. R. kwoty 3700 zł a w zakresie czynu opisanego w pkt. VII części wstępnej wyroku obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej J. M. kwoty 4000 zł. W oparciu o przepis art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego D. S. w zakresie czynów z art. 244 k.k. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Na skutek apelacji obrońców oskarżonego, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, wyrokiem z 10 lipca 2024 r., sygn. akt II AKa 184/24 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a) w czynie przypisanym w pkt. I w miejsce ustalenia o usiłowaniu spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu przyjmuje ustalenie o usiłowaniu spowodowania u pokrzywdzonego obrażeń ciała mogących skutkować naruszeniem czynności narządów ciała lub rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni, tak przypisany czyn kwalifikuje jako przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności,
- b) w czynie zarzucanym w pkt. III części wstępnej a przypisanym w pkt. III pominął ustalenie o działaniu z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu oraz o dokonaniu zniszczenia pojazdu marki P. o numerze rejestracyjnym O. poprzez jego podpalenie, wartość szkody ustalając na 8600 złotych, w kwalifikacji prawnej pomijając art. 12 § 1 k.k., zaś orzeczoną karę pozbawienia wolności obniżył do roku, w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymując w mocy.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu: rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego materialnego poprzez przyjęcie, iż oskarżony D. S. swoim zachowaniem usiłował spowodować u pokrzywdzonego D. Z. , w sposób opisany w pkt. I wyroku sądu I instancji, obrażeń ciała mających skutkować

naruszeniem czynności ciała lub rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni tj. czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w sytuacji, gdy z poczynionych ustaleń sądu II instancji wynika jednoznacznie, iż D. S. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa opisanego z art. 157 § 2 k.k. tj. spowodowanie obrażeń ciała na okres poniżej 7 dni.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 10 lipca 2024 r. sygn. akt II AKa 184/24 w pkt. I a oraz w pkt. III (co prawdopodobnie stanowiło omyłkę pisarską, bowiem z treści wynika, że wywiedziony zarzut nie odnosi się do treści pkt. III zaskarżonego wyroku) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi II instancji.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Zamknięty katalog podstaw kasacyjnych wskazanych w art. 523 § 1 k.p.k. wyłącza spośród nich zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie jest uprawniony dokonywać w ramach postępowania kasacyjnego ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolować prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych.

Skarżący zarzuca rozstrzygnięciu rażące naruszenie przepisów prawa karnego materialnego poprzez przyjęcie, iż oskarżony D. S. swoim zachowaniem usiłował spowodować u pokrzywdzonego D. Z. , w sposób opisany w pkt. I wyroku sądu I instancji, obrażeń ciała mających skutkować naruszeniem czynności ciała lub rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni tj. czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w sytuacji, gdy z poczynionych ustaleń sądu II instancji wynika jednoznacznie, iż D. S. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa opisanego z art. 157 § 2 k.k. tj. spowodowanie obrażeń ciała na okres poniżej 7 dni.

W przedmiotowej sprawie, na skutek rozpoznania apelacji obrońców, sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w czynie przypisanym w pkt. I wyroku, w miejsce ustalenia o usiłowaniu spowodowania u pokrzywdzonego ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, przyjął ustalenie o usiłowaniu spowodowania u pokrzywdzonego obrażeń ciała mogących skutkować naruszeniem czynności narządów ciała lub rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni, tak przypisany czyn kwalifikując jako przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzając oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności. Jako trafne bowiem sąd II instancji ocenił zarzuty obrońcy skazanego podniesione w apelacji a kwestionujące prawidłowość ustalenia faktycznego o działaniu skazanego z zamiarem ewentualnym spowodowania tzw. ciężkich obrażeń ciała przyjmując przy tym po stronie skazanego zamiar spowodowania skutku, o którym mowa w art. 157 § 1 k.k. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w tym zakresie przyjął, że posłużenie się przez skazanego, dwukrotnie, nożem i zadanie nim uderzeń jako takie objęte było zamiarem spowodowania naruszenia czynności narządów ciała pokrzywdzonego o skutkach, powyżej 7 dni. W realiach bowiem tej sprawy nie istniała bowiem żadna przeszkoda, aby oskarżony który miał w dyspozycji przedmiotowy nóż od razu, z zaskoczenia, zadał nim uderzenie lub uderzenia pokrzywdzonemu, mając wówczas wysokie prawdopodobieństwo trafienia w wybraną część ciała pokrzywdzonego bez możliwości skutecznej obrony przed uderzeniem powodując obrażenia cięższe a to wynikające z treści art. 156 § 1 k.k. Nie zakwestionowane zostały przy tym obrażenia zarówno w okolicy głowy pokrzywdzonego ani też rany klutej pośladka prawego o głębokości 3-4 cm, a więc wyraźnie płytszej od długości ostrza noża. Z oceny całości zdarzenia dokonanej przez sąd II instancji wynikało, również uwzględnienie przez ten sąd faktu, iż oskarżony jest osobą w pełni sprawną, silną to tym samym nie sposób wykluczyć, iż tego rodzaju głębokość rany nie jest wynikiem obrony przez pokrzywdzonego, lecz faktu, iż uderzenie zostało zadane z taką siłą, która nie pozwoliła w tkance miękkiej na spowodowanie głębszej rany. Te i pozostałe wymienione przez sąd II instancji okoliczności spowodowały, że kierując się treścią art. 5 § 2 k.p.k. sąd ten zmienił zaskarżony wyrok w wyżej

opisany sposób. Jednakże – co pomija skarżący w wywiedzionej kasacji – sąd odwoławczy miał w polu widzenia inne ustalenia sądu I instancji, z których wynikał przede wszystkim dynamizm zdarzenia, wynikający z postawy pokrzywdzonego, który dał podstawy do wnioskowania o powstaniu po stronie skazanego zamiaru usiłowania powstania cięższych skutków niż te, które w efekcie doznał pokrzywdzony. Skarżący natomiast wiąże zamiar popełnienia przestępstwa usiłowania czyny z art. 157 § 1 k.k. z jego skutkami. W kontekście niniejszej sprawy przywoływane przez obrońcę okoliczności odnoszące się do końcowych obrażeń pokrzywdzonego, które stanowiły naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia na czas poniżej 7 dni były zbędne. Rzecz bowiem w tym, że pozostawały one w polu widzenia sądów obu instancji. Wiodące w tym zakresie znaczenie miały zaś nie skutki powstałe jako efekt przestępstwa dokonanego, ale to czy podejmując inkryminowane działanie skazany D. S. przewidywał możliwość popełnienia przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. i się na to godził a to było przedmiotem ustaleń faktycznych w zakresie powstałego po stronie skazanego zamiaru. Zatem *de facto* skarżący pod pozorem naruszenia prawa materialnego zakwestionował ustalenia co do zamiaru leżącego po stronie skazanego, a co za tym idzie usiłował zmusić Sąd Najwyższy do ponownej kontroli odwoławczej w zakresie oceny ustaleń faktycznych dających podstawę do przyjęcia kwalifikacji prawnej czynu ostatecznie przypisanej skazanemu – co na tym etapie postępowania jest niedopuszczalne – o czym była mowa na początku rozważań Sądu Najwyższego co do zasadności wniesionej w tej sprawie kasacji.

Z tych też względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, a na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił skazanego od kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne, a wydatkami tego postępowania obciążył Skarb Państwa.

[J.J.]

[a.ł.]

